

Folketinget
Socialudvalget

København d. 26.9.2024

Notat udarbejdet på baggrund af indlæg bragt i Berlingske 25.9.2024 under overskriften "12 organisationer og eksperter: Regeringen svigter voldsudsatte børn"

12 organisationer og enkeltpersoner svigter skilsmissebørn

Det er forstemmende når [12 organisationer og enkeltpersoner i Berlingske 25.9](#) slår sig op på at ville beskytte børn. Man er tilsyneladende [blind for skadespåvirkningen af vold](#) udøvet mod skilsmissebørn i form af samværschikane og "forældrefremmedgørelse".

Det er foruroligende, når man ikke anerkender begrebernes berettigelse, der ellers blev eksemplificeret i TV2 dokumentarserien "[Med børnene som våben](#)", hvor bl.a. fire modige kvinder gav indblik i dele af deres opvækst.

Når præmissen for debatten afspores, mister man fokus på de reelle problemstillinger

Når forfatterne ikke anerkender eller nedtoner at samværschikane og "forældrefremmedgørelse" repræsenterer varianter af psykisk vold og overgreb, der i øvrigt allerede er omfattet af straffeloven, da er man helt på afveje.

Begreberne er reelt overbegreber for voldsudøvelse på samme vis som stalking og grooming. Men de er også symptomer på at familieretssystemet svigter på to afgørende punkter:

1. Hastighed
2. Faglighed

Fokuser i stedet på løsninger!

I [Belgien](#) er hovedparten af samværsager løst inden man i Danmark har holdt første møde. Dette i form af tværfaglige forhandlinger som indledes to uger efter sagen er anmeldt.

Forældre der står i deres livs krise og agerer ofte uhensigtsmæssigt grundet deres forudsætninger og omstændighederne. Ved at indrette processer og lovgivning ud fra en behandlingsmæssig tilgang med adgang og pligt til at anvende effektive og præventive retsmidler, vil man kunne hjælpe langt flere børn og deres forældre hurtigere og mere effektivt.

I Danmark består "hjælpen" i at forældrene oplever at skulle konkurrere om hvem der fremstår som "den mest egnede". Til at belyses dette bruges i få tilfælde den fagligt tynde børnesagkyndige undersøgelse. Hertil kommer belastende børnesamtaler, der gennemføres af aktører med utilstrækkelige forudsætninger.

Hvis man reelt vil hjælpe skilsmissebørn, skal der etableres forløb, der afdækker og hjælper forældrene under ledelse af erfarne og specialiserede psykologer i et tæt samarbejde med sagens dommer. Hertil kommer en reel efterværnsordning.

Naturligvis skal børn beskyttes

Hvis der er nødvendigt at afdække behov for fysisk at skærme barnet ved mistanke om vold eller overgreb kan dette gøres ved at foretage en [retsmedicinsk screening](#). Et børnehus kan gennemføre en sådan på en uge. Politiet kan løfte opgaven med at kvalificere anden vold og eventuelt trusselbillede. Dette skal ske med henblik på hurtigt at sikre barnets kontakt til begge forældre, hvis mistanke/påstand ikke kan bestyrkes.

Samtidig bør man i lovgivningen fjerne alle elementer, der i dag anvendes som pejlemærker eller instrumenter til at skubbe en tilstrækkelig velegnet forælder ud af et barns liv.

Man bør erindre at langvarig kontaktafbrydelse eller skævvridning af samvær har betydelig negativ påvirkning af barnet. Denne form for ”beskyttelse” indebærer at barnet sættes i en tilstand af [toksisk stres](#). Skadespåvirkningen heraf modsvarer som minimum det at have været udsat for overgreb eller vold. Derfor er hastighed afgørende.

De 12 synes at mislede

Det er problematisk når en [højesteretsafgørelse vedrørende samværschikane](#) bruges som afsæt til spekulation i forhold, der kan være relateret til vanskelige familieretslige sager. Da forfatterne nævner partnervold, vil vi gøre opmærksom på at [omfanget af partnervold og -drab faldt med 50-69%](#) efter man ligestillede forældrene i [Spanien](#).

Det er bemærkelsesværdigt at man anfører at ”man ikke kan vurdere hvad der er op og ned i sagen”. Der foreligger i sagen psykologfaglige udredninger og vurderinger, ligesom der er entydig konstatering af samværschikane. Det er derfor spekulativt, når man antyder at der kunne være andre årsager. Samtidigt forholder man sig ikke til at barnet er overladt til den forælder, der er vurderet til ikke at kunne sikre barnets ret til familieliv og bevarelse af familiemiljø.

Forfatterne anfører at internationale organisationer har advaret mod at anvende ”[forældrefremmedgørelse](#)”. [Hverken WHO, Europarådet eller FN har udtalt sig på sådan vis](#). Disse organisationer nøjes med at konstatere at begrebet finder anvendelse i mange forskellige lande og anvendes på forskellig vis.

Det politiske ansvar er uforandret

Hvis man lader sig påvirke at sådanne udokumenterede udsagn eller påstande, får Danmark aldrig etableret en retstilstand, der sikrer skilsmissebarnets bedste på lang sigt.

Dette ændrer nuværende lovudkast desværre heller ikke ved.

At forfatterne bag indlægget synes, at det er vigtigere at beskytte mod alle andre voldsformer end den at blive frataget den ene forælder i resten af opvæksten, er besynderligt. Men måske helt i tråd med forfatterens børnesyn. Vi synes at man skal strække sig langt længere for at sikre barnets ret til familieliv.

Med venlig hilsen

Jan Bækgaard Nielsen, bestyrelsesformand for Delebarnets Vilkår

Claes Ludvigsen, formand for Thorvald Netværket

Torben Haugaard, formand for Manderådet